

Udskriftsdato: 16. maj 2025 (Historisk)

Bekendtgørelse af lov om socialtilsyn

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: Social- og Ældremin., j.nr. 2022-632

Bekendtgørelse af lov om socialtilsyn

Herved bekendtgøres lov om socialtilsyn, jf. lovbekendtgørelse nr. 171 af 28. januar 2022, med den ændring, der følger af § 1, nr. 4, i lov nr. 2620 af 28. december 2021.

Kapitel 1

Formål og ansvar

Formål

§ 1. Formålet med denne lov er at bidrage til at sikre, at borgerne ydes en indsats, der er i overensstemmelse med formålet med offentlige og private tilbud efter lov om social service og kapitel 40 i sundhedsloven. Formålet skal opnås gennem en systematisk, ensartet, uvildig og fagligt kompetent varetagelse af opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med tilbuddene.

Ansvar for socialtilsynet

§ 2. Inden for hver region har kommunalbestyrelsen i en af kommunerne ansvaret for at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, og for at godkende og føre tilsyn med de foreninger og private virksomheder, som er nævnt i § 18 a. Kommunalbestyrelserne, som varetager denne funktion, benævnes i denne lov socialtilsyn.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen i følgende kommuner varetager funktionen som socialtilsyn efter stk. 1, jf. dog stk. 3, 4 og 6:

- 1) Frederiksberg Kommune i Region Hovedstaden.
- 2) Holbæk Kommune i Region Sjælland.
- 3) Faaborg-Midtfyn Kommune i Region Syddanmark.
- 4) Silkeborg Kommune i Region Midtjylland.
- 5) Hjørring Kommune i Region Nordjylland.

Stk. 3. Fra reglen i stk. 2 gælder følgende undtagelser:

- 1) Socialtilsynet i Region Syddanmark varetager opgaven i Frederiksberg Kommune og opgaven vedrørende tilbud beliggende i andre kommuner i Region Hovedstaden, hvor Frederiksberg Kommune enten er driftsherre eller har indgået driftsaftale med tilbuddet, jf. dog stk. 6.
- 2) Socialtilsynet i Region Hovedstaden varetager opgaven i Holbæk Kommune og opgaven vedrørende tilbud beliggende i andre kommuner i Region Sjælland, hvor Holbæk Kommune enten er driftsherre eller har indgået driftsaftale med tilbuddet, jf. dog stk. 6.
- 3) Socialtilsynet i Region Sjælland varetager opgaven i Hjørring Kommune og opgaven vedrørende tilbud beliggende i andre kommuner i Region Nordjylland, hvor Hjørring Kommune enten er driftsherre eller har indgået driftsaftale med tilbuddet, jf. dog stk. 6.
- 4) Socialtilsynet i Region Nordjylland varetager opgaven i Silkeborg Kommune og opgaven vedrørende tilbud beliggende i andre kommuner i Region Midtjylland, hvor Silkeborg Kommune enten er driftsherre eller har indgået driftsaftale med tilbuddet, jf. dog stk. 6.
- 5) Socialtilsynet i Region Midtjylland varetager opgaven i Faaborg-Midtfyn Kommune og opgaven vedrørende tilbud beliggende i andre kommuner i Region Syddanmark, hvor Faaborg-Midtfyn Kommune enten er driftsherre eller har indgået driftsaftale med tilbuddet, jf. dog stk. 6.
- 6) Private tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, der indgår i koncerner eller koncernlignende konstruktioner, jf. § 2 a, stk. 1, hører under socialtilsynet i den region, hvor koncernen eller den koncernlignende konstruktion har sin hovedadresse. Koncerner har hovedadresse, hvor moderselskabet har hjemsted, jf. selskabslovens § 5, nr. 13. Koncernlignende konstruktioner har hovedadresse, hvor det tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, der først har søgt om godkendelse, jf. § 5, har adresse.

Stk. 4. Hvis et tilbud eller en plejefamilie, jf. § 4, stk. 1, skifter adresse eller en koncern eller koncernlignende konstruktion skifter hovedadresse og dette medfører, at tilbuddet, plejefamilien eller tilbud, der indgår i koncernen eller den koncernlignende konstruktion, bliver underlagt driftsorienteret tilsyn af et andet socialtilsyn, vil tilbuddet, plejefamilien eller tilbud, der indgår i koncernen eller den koncernlignende konstruktion, fortsat høre under det socialtilsyn, som det hidtil har været underlagt, jf. stk. 2, 3 eller 6, i 1 år fra det tidspunkt, hvor oplysningen om adresseændringen er tilgængelig for socialtilsynet.

Stk. 5. Hvert socialtilsyn kan oprette én afdeling uden for kommunen, når særlige hensyn til geografiske forhold tilsiger det.

Stk. 6. Social- og ældreministeren kan fastsætte regler om hel eller delvis fravigelse af stk. 2 og 3 og om ansvaret for varetagelsen af særlige opgaver.

§ 2 a. Socialtilsynet, jf. § 2, stk. 3, nr. 6, træffer afgørelse om, hvorvidt private tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, indgår i koncernlignende konstruktioner. Der er tale om en koncernlignende konstruktion, hvis

- 1) der ikke er tale om en koncern i selskabsretlig forstand,
- 2) der mellem et eller flere private tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, eller andre virksomheder sker en kontinuerlig og ikke ubetydelig samhandel, herunder køb, salg, leje og udleje af varer, ydelser, aktiver, fast ejendom m.v., og
- 3) der er en eller flere fysiske personer, der ejer eller på anden måde har økonomisk og driftsmæssig bestemmende indflydelse på tilbud og virksomheder nævnt i nr. 2, eller der er sammenfald i bestyrelses-, leder- eller ejerkreds i tilbud og virksomheder nævnt i nr. 2, herunder sammenfald ved nærtstående.

Stk. 2. Private tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, skal give socialtilsynet de nødvendige oplysninger til brug for socialtilsynets vurdering af, om et tilbud indgår i en koncernlignende konstruktion, jf. stk. 1.

§ 3. Socialtilsynet kan tilbyde

- 1) konsulentbistand og undervisning relateret til socialtilsynets tilsynsfaglige, socialfaglige eller sundhedsfaglige viden til en kommune, en region eller et tilbud og
- 2) udførelse af opgaver efter delegation fra det ansvarlige regionsråd, jf. § 5, stk. 8, i lov om social service, eller fra den ansvarlige kommunalbestyrelse, jf. § 148 a, stk. 4, i lov om social service.

Stk. 2. Socialtilsynet skal efter anmodning fra den anbringende kommune oplyse, hvilke plejefamilier eller kommunale plejefamilier der i henhold til socialtilsynets oplysninger er egnede til at imødekomme de behov, den anbringende kommune konkret vurderer at et barn eller en ung har.

Stk. 3. Socialtilsynet udfører på vegne af Udlændingestyrelsen og på grundlag af en aftale med Udlændingestyrelsen fagligt tilsyn med indkvarteringssteder, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5, hvor der alene er indkvarteret uledsagede mindreårige udlændinge, og med særlige afsnit eller afdelinger på andre indkvarteringssteder end børnecentre, hvor der opholder sig uledsagede mindreårige udlændinge.

Kapitel 2

Godkendelse af og tilsyn med visse sociale og sundhedsmæssige tilbud

Anvendelsesområde

§ 4. Socialtilsynet godkender og fører driftsorienteret tilsyn med følgende tilbud:

- 1) Almene plejefamilier, forstærkede plejefamilier og specialiserede plejefamilier efter § 66, stk. 1, nr. 1-3, i lov om social service.
- 2) Døgntilbud efter § 66, stk. 1, nr. 6-8, jf. dog § 66 f, og §§ 107-110 i lov om social service samt stofmisbrugsbehandlingstilbud efter §§ 101 og 101 a i lov om social service.
- 3) Tilbud i form af hjælp og støtte efter §§ 83-87, 97, 98 og 102 i lov om social service, når

- a) tilbuddet leveres til beboere i boligformer efter andre bestemmelser end nævnt i nr. 2, dog ikke friplejeboliger,
 - b) hjælpen udgår fra servicearealer knyttet til boligerne og ydes af et fast ansat personale,
 - c) tilbuddet til beboerne i væsentligt omfang omfatter støtte efter § 85 i lov om social service og
 - d) tilbuddets målgruppe er personer, der har ophold i boligen på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.
- 4) Alkoholbehandlingssteder efter sundhedslovens § 141.

Stk. 2. Socialtilsynet træffer afgørelse om, hvorvidt det konkrete tilbud er omfattet af godkendelse og driftsorienteret tilsyn efter stk. 1, nr. 3, eller af tilsyn efter § 151 i lov om social service.

Stk. 3. Godkendelse af og tilsyn med tilbud, jf. stk. 1, omfatter den samlede indsats efter lov om social service, som leveres i tilbuddet.

Godkendelse

§ 5. Socialtilsynet træffer efter ansøgning og dialog med ansøger afgørelse om godkendelse som generelt egnet af tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, såfremt tilbuddet opfylder betingelserne for godkendelse, jf. §§ 6 og 11 a-18 og sundhedslovens § 141, stk. 6, 2. pkt.

Stk. 2. Godkendelse efter stk. 1 af tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, skal som minimum omfatte

- 1) tilbuddets adresse og fysiske rammer,
- 2) antal pladser,
- 3) målgruppe,
- 4) tilbudstype og
- 5) tilbuddets ydelser.

Stk. 3. Godkendelse efter stk. 1 af plejefamilier, jf. § 4, stk. 1, nr. 1, skal som minimum omfatte

- 1) plejefamiliens adresse og fysiske rammer,
- 2) antal pladser,
- 3) plejefamilietype og
- 4) plejefamiliens ydelser.

Stk. 4. Godkendelse efter stk. 1 er en betingelse for, at tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1-3, kan indgå i den kommunale forsyning, jf. § 4, stk. 3, i lov om social service.

Stk. 5. Socialtilsynets godkendelse efter stk. 1 er en betingelse for, at kommunalbestyrelsen kan tilvejebringe tilbud om alkoholbehandling på behandlingssteder, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 4, jf. § 141, stk. 6, i sundhedsloven.

Stk. 6. Socialtilsynet kan, når særlige grunde taler for det, træffe afgørelse om, at tilbud og plejefamilier, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1-3, som ikke er godkendt af socialtilsynet, og som kommunalbestyrelsen i akutsituationer har visiteret borgere til i en periode på op til 3 uger, jf. § 4, stk. 4, i lov om social service, kan anvendes i yderligere 3 uger. Afgørelsen træffes på baggrund af en ansøgning fra den visiterende eller anbringende kommunalbestyrelse.

Stk. 7. Socialtilsynet kan i forbindelse med godkendelser efter stk. 1, 8 og 9 fastsætte vilkår, hvis opfyldelse er en betingelse for at bevare godkendelsen. Socialtilsynet kan knytte frister til opfyldelsen af vilkår.

Stk. 8. Socialtilsynet kan efter anmodning fra tilbuddet eller plejefamilien træffe afgørelse om, at den meddelte godkendelse og de meddelte vilkår for godkendelsen, jf. stk. 1 og 7, kan fraviges på nærmere bestemte betingelser eller inden for en nærmere bestemt periode. En afgørelse om fravigelse af godkendelse forudsætter ikke, at der forinden har været ansøgt om en væsentlig ændring af tilbuddets eller plejefamiliens godkendelse, jf. stk. 9. Afgørelsen om fravigelse, jf. 1. pkt., bortfalder, når betingelserne ikke længere er opfyldt eller den fastsatte periode er udløbet.

Stk. 9. Socialtilsynet kan træffe afgørelse om ændring af et tilbuds godkendelse, jf. stk. 1, når der er sket væsentlige ændringer i forhold til tilbuddets eksisterende godkendelse eller efter ansøgning fra tilbuddet.

Stk. 10. Socialtilsynet træffer afgørelse om ophør af godkendelsen af et tilbud, hvis tilbuddet ikke længere opfylder betingelserne for godkendelse, jf. stk. 1, jf. §§ 6 og 11 a-18 og sundhedslovens § 141, stk. 6, 2. pkt.

Stk. 11. Godkendelsen bortfalder, hvis tilbuddet ikke har været benyttet til det godkendte formål i en sammenhængende periode på 2 år, dog 3 år for almene plejefamilier, forstærkede plejefamilier og specialiserede plejefamilier, jf. § 66, stk. 1, nr. 1-3, i lov om social service. Godkendelsen bortfalder endvidere, hvis tilbuddet eller plejefamilien anmoder socialtilsynet herom.

Stk. 12. Social- og ældreministeren kan fastsætte nærmere regler om godkendelsens tilrettelæggelse, om socialtilsynets forpligtelser i forbindelse med godkendelsen og om socialtilsynets afgørelser efter stk. 6.

Særligt for godkendelsen af plejefamilier

§ 5 a. Socialtilsynet skal ved sin godkendelse efter § 5 af almene plejefamilier, forstærkede plejefamilier og specialiserede plejefamilier, jf. § 66, stk. 1, nr. 1-3, i lov om social service, følge et fast koncept for godkendelsen, der er udstedt af Social- og Ældreministeriet, og som beskriver centrale elementer i godkendelsesforløbet og indeholder redskaber til afdækning og vurdering af ansøgernes kompetencer.

Stk. 2. Socialtilsynet skal som en integreret del af godkendelsesprocessen tilbyde plejefamilien et grundkursus i at være plejefamilie.

Stk. 3. Social- og ældreministeren kan fastsætte nærmere regler om socialtilsynets godkendelse af plejefamilier, herunder om elementerne i godkendelseskonceptet.

Vurdering af kvaliteten

§ 6. Det er en betingelse for godkendelse af tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, at tilbuddet efter en samlet vurdering har den fornødne kvalitet.

Stk. 2. Tilbuddenes kvalitet vurderes inden for følgende temaer:

- 1) Uddannelse og beskæftigelse.
- 2) Selvstændighed og relationer.
- 3) Målgrupper, metoder og resultater.
- 4) Sundhed og trivsel.
- 5) Organisation og ledelse, jf. dog stk. 3.
- 6) Kompetencer.
- 7) Økonomi, jf. dog stk. 3.
- 8) Fysiske rammer.

Stk. 3. Er tilbuddet omfattet af § 66, stk. 1, nr. 8, i lov om social service, fører socialtilsynet ikke tilsyn med tilbuddets organisation, ledelse og økonomi, jf. stk. 2, nr. 5 og 7, og §§ 13-18.

Stk. 4. Social- og ældreministeren fastsætter nærmere regler om det økonomiske tilsyn og vurderingen af tilbuddenes kvalitet, herunder i form af opstilling af kriterier og indikatorer for kvalitetstemaerne, jf. stk. 2.

Driftsorienteret tilsyn

§ 7. Socialtilsynet fører driftsorienteret tilsyn med tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, for at sikre, at tilbuddene fortsat har den fornødne kvalitet, jf. § 6, og opfylder betingelserne for godkendelse, jf. § 5, stk. 1.

Stk. 2. Socialtilsynet skal føre kontrol med forholdene i tilbuddet og indgå i dialog med tilbuddet. Dialogen skal bidrage til at fastholde og udvikle kvaliteten i tilbuddet. Dialog skal indgå som led i det løbende driftsorienterede tilsyn, og i forbindelse med at der træffes afgørelser.

Stk. 3. Socialtilsynet skal ved varetagelsen af tilsynsopgaven indhente relevant information, herunder

- 1) aflægge anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg i tilbuddet,
- 2) indhente oplysninger fra tilbuddet, herunder tilbuddets seneste årsrapport, jf. § 12, stk. 5,

- 3) indhente oplysninger om tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1-3, fra de kommuner, som har ansvar for de enkelte borgeres ophold i tilbuddet i henhold til lov om social service, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område,
- 4) indhente oplysninger om tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 4, fra de kommuner, hvis borgere modtager behandling for alkoholmisbrug på behandlingsstedet i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1,
- 5) indhente oplysninger fra ungekriminalforsorgen om delvis lukkede døgninstitutioner, delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner, sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger efter § 66, stk. 1, nr. 7, i lov om social service og
- 6) indhente oplysninger fra ansatte og borgere i tilbuddet samt fra andre relevante personer.

Stk. 4. Socialtilsynet skal som led i det løbende driftsorienterede tilsyn besøge alle omfattede tilbud, jf. § 4, mindst en gang om året. Socialtilsynet skal foretage en konkret vurdering af behovet for antal tilsynsbesøg i hvert enkelt tilbud.

Stk. 5. Socialtilsynet udarbejder en tilsynsrapport efter hvert gennemført tilsyn.

Stk. 6. Social- og ældreministeren fastsætter nærmere regler om tilrettelæggelsen og indholdet af det driftsorienterede tilsyn.

§ 8. Socialtilsynet træffer afgørelse om skærpet tilsyn, hvis konkrete forhold i et tilbud skaber bekymring for tilbuddets kvalitet, eller hvis socialtilsynet ud fra en samlet vurdering af tilbuddet, jf. § 6, finder, at tilbuddet ikke længere har den fornødne kvalitet. Afgørelse om skærpet tilsyn træffes for en periode på højst 6 måneder ad gangen og oplyses på Tilbudsportalen.

Stk. 2. Socialtilsynet kan, når det er nødvendigt for at sikre, at tilbuddet fortsat opfylder betingelserne for godkendelse, træffe afgørelse om at udstede påbud, hvis overholdelse kan gøres til en betingelse for fortsat godkendelse. Socialtilsynet skal fastsætte en frist for et påbuds overholdelse. Fristen kan under særlige omstændigheder forlænges efter anmodning fra tilbuddet.

Stk. 3. Social- og ældreministeren fastsætter nærmere regler om, hvornår der kan iværksættes skærpet tilsyn, og hvornår der kan gives påbud.

§ 9. Socialtilsynet skal udarbejde en årsrapport om tilbuddenes kvalitet. Rapportens konklusioner skal indgå i drøftelserne om den rammeaftale på det sociale område og det almene ældreboligområde, som hvert andet år indgås mellem kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet, jf. § 6 i lov om social service.

Stk. 2. Social- og ældreministeren fastsætter nærmere regler om, hvilke forhold der skal redegøres for i årsrapporten, og om indsendelse og offentliggørelse af årsrapporten.

§ 10. Hvis socialtilsynet bliver opmærksomt på bekymrende forhold i et tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1-3, skal socialtilsynet underrette de kommuner, som har ansvar for de enkelte borgeres ophold i tilbuddet i henhold til lov om social service, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, når disse borgere kan blive berørt.

Stk. 2. Hvis socialtilsynet bliver opmærksom på bekymrende forhold på et behandlingssted, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 4, skal socialtilsynet underrette de kommuner, hvis borgere modtager behandling for alkoholmisbrug på behandlingsstedet i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1.

Stk. 3. Hvis socialtilsynet får oplysninger om bekymrende forhold i et tilbud, jf. § 4, stk. 1, som er nødvendige og relevante af hensyn til udførelse af en opgave, som henhører under en anden offentlig myndighed, skal socialtilsynet uden unødigt ophold videregive oplysningerne til denne anden myndighed, herunder oplysninger om, hvorvidt socialtilsynet har taget tilsynsmæssige skridt.

Stk. 4. Hvis socialtilsynet bliver opmærksom på uhensigtsmæssige forhold i forhold til den enkelte borger, der relaterer sig til den enkelte kommunes ansvar efter lov om social service, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, kan socialtilsynet orientere den pågældende kommune herom.

§ 11. Socialtilsynet skal i hver region have en whistleblowerordning, hvortil et tilbuds personale, beboere, pårørende og andre kan henvende sig anonymt om bekymrende forhold i tilbuddet. Socialtilsynet skal oplyse beboere, ansatte m.fl. i det enkelte tilbud om muligheden for at rette henvendelse til socialtilsynet efter 1. pkt.

Stk. 2. Myndigheder og personer, der udfører opgaver efter stk. 1, samt enhver, der i øvrigt yder bistand hertil, har under ansvar efter straffelovens §§ 152-152 e tavshedspligt med hensyn til enhver oplysning, som de under deres virksomhed får kendskab til. Straffelovens § 152 f finder ligeledes anvendelse.

Stk. 3. Socialtilsynet må ikke over for tilbuddet eller andre oplyse, at det har modtaget en henvendelse efter stk. 1.

Stk. 4. Den, der har henvendt sig anonymt til socialtilsynet om bekymrende forhold i tilbuddet, jf. stk. 1, kan over for socialtilsynet samtykke i, at socialtilsynet over for tilbuddet eller andre oplyser, at tilsynet har modtaget henvendelsen. Vedkommende kan samtykke i, at socialtilsynet over for tilbuddet eller andre oplyser navnet på den, der har rettet henvendelse. Vedkommende kan helt eller delvis samtykke i, at socialtilsynet over for tilbuddet eller andre videregiver henvendelsens indhold.

Stk. 5. Socialtilsynet kan uden samtykke fra den, der har henvendt sig, jf. stk. 1, videregive henvendelsens indhold til en anden offentlig myndighed, hvis indholdet er relevant og nødvendigt for den anden myndigheds opgavevaretagelse.

Økonomisk tilsyn

§ 11 a. Ved vurderingen af, om et tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 2-4, har den fornødne økonomiske kvalitet, jf. § 6, stk. 2, nr. 7, skal socialtilsynet tage stilling til følgende forhold:

- 1) Om tilbuddet er økonomisk bæredygtigt.
- 2) Om tilbuddets økonomi giver mulighed for den fornødne kvalitet i tilbuddet i forhold til prisen og i forhold til tilbuddets målgruppe.
- 3) Om der er gennemsigtighed i tilbuddets økonomi.

Stk. 2. Som led i vurderingen efter stk. 1 skal socialtilsynet sikre sig følgende:

- 1) At revisor ikke har anført forbehold eller væsentlige supplerende oplysninger til årsregnskabet.
- 2) At der ifølge tilbuddets årsbudget er et rimeligt forhold mellem den forventede omsætning og omkostningerne.
- 3) At tilbuddets årsbudget afspejler tilbuddets målgruppe og metoder og tilbuddets planer for faglig udvikling og større ændringer.
- 4) At det private tilbuds soliditetsgrad er rimelig set i forhold til tilbuddets alder og specialiseringsgrad.

Stk. 3. Socialtilsynet skal som led i vurderingen af, om et privat tilbud har den fornødne økonomiske kvalitet, jf. stk. 1 og 2, vurdere tilbuddets udgifter til løn til ledelsen. Denne vurdering skal offentliggøres på Tilbudsportalen.

Stk. 4. Socialtilsynet skal i sin vurdering af, om et tilbud har den fornødne økonomiske kvalitet, jf. § 6, stk. 2, nr. 7, tage udgangspunkt i de oplysninger, der fremgår af de økonomiske nøgletal, jf. § 12, stk. 5, årsbudgettet, jf. § 16, det private tilbuds årsregnskab, jf. § 17, og revisionspåtegningen, jf. § 18. Hvis disse oplysninger vurderes ikke at være tilstrækkelige, kan socialtilsynet efter en konkret vurdering indhente supplerende oplysninger hos tilbuddet, driftsherren og revisor.

Stk. 5. Hvis socialtilsynet i forbindelse med sin stillingtagen efter stk. 1, nr. 2, vurderer, at et tilbud er uforholdsmæssigt dyrt sammenholdt med tilbuddets kvalitet, skal socialtilsynet bemærke dette i tilsynsrapporten, jf. § 7, stk. 5, og på Tilbudsportalen, jf. § 22, stk. 2.

§ 11 b. Socialtilsynet godkender tilbuddets årsbudget, jf. § 16, stk. 1, som led i godkendelsen af tilbuddet, jf. § 5, stk. 1, og det driftsorienterede tilsyn, jf. § 7, stk. 1, hvis følgende forhold er opfyldt:

- 1) Årsbudgettet sikrer den nødvendige sammenhæng mellem den faglige indsats og de afsatte økonomiske ressourcer.
- 2) Årsbudgettet indeholder ikke udgifter uvedkommende for tilbuddets virksomhed.

3) Årsbudgettet giver mulighed for ansvarlig forvaltning af offentlige midler.

Stk. 2. Som led i godkendelsen af årsbudgettet skal socialtilsynet påse følgende forhold:

- 1) At udgifter til leje af fast ejendom ikke overstiger, hvad der anses for normale lejeudgifter for tilsvarende ejendom, der anvendes til tilsvarende formål (markedslejen).
- 2) At vederlag til bestyrelsesmedlemmer ikke overstiger, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang.
- 3) At goodwill ikke medregnes.
- 4) At transaktioner mellem enkelte enheder i en koncern eller en koncernlignende konstruktion sker på markedsvilkår, i overensstemmelse med hvad der kunne være opnået, hvis transaktionerne var sket mellem uafhængige parter.

Stk. 3. Socialtilsynet kan til brug for vurderingen af, om tilbuddets udgifter til leje af den faste ejendom, jf. stk. 2, nr. 1, overstiger markedslejen, indhente uafhængige valuarvurderinger, som betales af tilbuddet.

Stk. 4. Socialtilsynet godkender tilbuddets årsbudget i sin helhed og kan afvise at godkende årsbudgettet, med henvisning til at årsbudgettet på baggrund af enkelte poster ikke opfylder kravene i stk. 1.

§ 11 c. Ved vurderingen af, om de plejefamilier, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1, har den fornødne økonomiske kvalitet, jf. § 6, stk. 2, nr. 7, skal socialtilsynet foretage en overordnet vurdering af, om plejefamiliens økonomi giver grundlag for en stabil anbringelse.

Kapitel 3

Tilbuddene

Tilbuddenes oplysningspligt

§ 12. Tilbud og plejefamilier, jf. § 4, stk. 1, der søger om godkendelse eller er godkendt efter § 5, skal til brug for vurderingen af ansøgningen give socialtilsynet de faglige, organisatoriske og økonomiske oplysninger om tilbuddet, som socialtilsynet anmoder om.

Stk. 2. Tilbud og plejefamilier, der er godkendt efter § 5, skal

- 1) af egen drift straks give socialtilsynet oplysninger om væsentlige ændringer i forhold til godkendelsen, jf. § 5, stk. 2 og 3,
- 2) efter anmodning give socialtilsynet oplysninger om, hvilke kommuner der har ansvar for at yde hjælp til borgere, der har ophold i tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1-3, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område,
- 3) efter anmodning give socialtilsynet oplysninger om, hvilke kommuner der i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1, har borgere, som modtager behandling på behandlingsstedet,
- 4) efter anmodning give socialtilsynet de oplysninger, som er nødvendige for, at socialtilsynet kan udføre det driftsorienterede tilsyn,
- 5) af egen drift og uden unødigt ophold give socialtilsynet oplysninger om bekymrende forhold og hændelser i tilbuddet og om, hvorvidt andre tilsynsyndigheder har foretaget tilsynsmæssige skridt over for tilbuddet, og
- 6) af egen drift og uden unødigt ophold give den kommune med ansvar for den enkelte borger efter lov om social service, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, oplysninger om bekymrende forhold og hændelser i tilbuddet og om, hvorvidt andre tilsynsyndigheder har foretaget tilsynsmæssige skridt over for tilbuddet.

Stk. 3. Tilbud efter § 4, stk. 2-4, revisorer og driftsherrer skal

- 1) af egen drift give socialtilsynet de relevante og nødvendige oplysninger om tilbuds og koncerners og koncernlignende konstruktioners økonomiske forhold og
- 2) efter anmodning give socialtilsynet supplerende økonomioplysninger for tilbud og koncerner og koncernlignende konstruktioner, hvis socialtilsynet vurderer, at de indberettede oplysninger ikke er

fyldestgørende, eller er i tvivl om, hvorvidt oplysningerne er i overensstemmelse med de faktiske forhold.

Stk. 4. Sundhedspersoner, jf. sundhedslovens § 6, skal efter anmodning give socialtilsynet oplysninger om borgere i sundhedsfaglig behandling, jf. sundhedslovens § 5, på tilbud omfattet af § 4, stk. 1, i lov om socialtilsyn, når de er nødvendige, for at socialtilsynet kan udføre det driftsorienterede tilsyn.

Stk. 5. Tilbud omfattet af § 4, stk. 1, nr. 2-4, der er godkendt efter § 5, skal udarbejde en årlig rapport om tilbuddets virksomhed, som bl.a. skal indeholde økonomiske nøgletal fra tilbuddets seneste årsregnskab.

Stk. 6. Social- og ældreministeren fastsætter nærmere regler om tilbuddenes oplysningspligt efter stk. 1-5 og om tilbuddenes årlige rapport om tilbuddets virksomhed efter stk. 5.

Indhentelse af straffeattester

§ 12 a. Tilbud omfattet af § 4, stk. 1, nr. 2-4, der søger om godkendelse, eller som er godkendt af socialtilsynet efter § 5, skal, inden de ansætter personale og ledere, indhente straffeattest for disse personer. Indhentelse af straffeattest efter 1. pkt. gælder også ved ansættelse af vikarer, medmindre der foreligger helt særlige omstændigheder.

Stk. 2. Socialtilsynet skal som led i sin godkendelse af tilbud omfattet af § 4, stk. 1, nr. 2-4, sikre sig, at tilbuddet har indhentet straffeattester for allerede ansat personale og ledere af tilbuddet. Socialtilsynet skal ligeledes sikre sig, at tilbuddet har indhentet straffeattester for allerede ansatte vikarer. 1. og 2. pkt. er betingelser for, at tilbuddet kan godkendes.

Stk. 3. Socialtilsynet skal som led i sin godkendelse af en plejefamilie efter § 4, stk. 1, nr. 1, jf. § 66, stk. 1, nr. 1-3, i lov om social service, indhente straffeattest for personer, der søger om godkendelse som plejefamilie. Dette er en betingelse for, at plejefamilien kan godkendes.

Krav til virksomhedsform

§ 12 b. Det er en betingelse for godkendelse af private tilbud som nævnt i § 4, stk. 1, nr. 2-4, at tilbuddet er oprettet som selvejende institution, forening, aktieselskab, anpartsselskab, partnerselskab eller virksomhed med begrænset ansvar omfattet af lov om visse erhvervsdrivende virksomheder.

§ 12 c. Private tilbud, jf. § 12 b, skal på Tilbudsportalen oplyse om ejerforholdene i tilbuddet, herunder om tilbuddet er helt eller delvis ejet fra udlandet. 1. pkt. gælder dog ikke for tilbud, der drives som selvejende institutioner eller foreninger.

Tilbuddenes vedtægter

§ 13. Private tilbud, jf. § 12 b, skal have en vedtægt.

Stk. 2. Vedtægten skal indeholde:

- 1) Angivelse af navn, hjemsted og formål.
- 2) Egenkapitalens størrelse ved oprettelsen, og hvorledes den er indbetalt (kontant eller i værdier).
- 3) Udpegning af ledelse og ledelsens opgaver, ansvar og dispositionsret over for tredjemand.
- 4) Regler om hæftelse for gældsforpligtelser.
- 5) Regler for, hvorledes tilbuddet skal forholde sig med hensyn til budgetlægning, regnskabsførelse og revision.
- 6) Procedurer for vedtægtsændringer.
- 7) Regler for anvendelse af kapitalen i tilfælde af nedlæggelse.
- 8) Regler om bestyrelsens sammensætning.

Stk. 3. Socialtilsynet påser, at vedtægterne opfylder kravene i stk. 2.

Tilbuddenes bestyrelser

§ 14. Private tilbud, jf. § 12 b, skal have en bestyrelse, der opfylder betingelserne i stk. 2-4.

Stk. 2. Flertallet af bestyrelsens medlemmer skal være uafhængige af tilbuddets leder.

Stk. 3. Følgende personer må ikke tilsammen udgøre flertallet i bestyrelsen:

- 1) Personer, der udlejer ejendomme, andre større aktiver eller personale til tilbuddet.
- 2) Medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme, andre større aktiver eller personale til tilbuddet, eller personer med bestemmende indflydelse i disse fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder.
- 3) Advokater, revisorer eller lignende rådgivere for personer, jf. nr. 1, eller for fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, jf. nr. 2.
- 4) Ansatte i ledende stillinger hos personer, jf. nr. 1, eller i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, jf. nr. 2.

Stk. 4. Tilbuddets medarbejdere skal være repræsenteret med mindst 1 medlem i bestyrelsen, som vælges af og blandt tilbuddets medarbejdere. Dette bestyrelsesmedlem er beskyttet mod afskedigelse og anden forringelse af forholdene på samme måde som tillidsrepræsentanter inden for vedkommende eller tilsvarende område. 1. og 2. pkt. finder dog ikke anvendelse, hvis tilbuddets medarbejdere har valgt medarbejderrepræsentanter i henhold til selskabsloven og regler udstedt i medfør heraf om medarbejderrepræsentation.

Stk. 5. Tilbuddets leder må ikke have stemmeret i bestyrelsen.

§ 14 a. Socialtilsynet kan i forbindelse med en afgørelse om ophør af et tilbuds godkendelse, jf. § 5, stk. 10, træffe afgørelse om, at personer, der var ansat som leder af tilbuddet på tidspunktet for afgørelsen om ophør, i en periode på 5 år fra afgørelsen ikke må ansættes som leder af eller udpeges til bestyrelsen for tilbud, som er godkendt eller som søger om godkendelse af socialtilsynet. En sådan afgørelse kan træffes, hvis en person var ansat som leder af tilbuddet på tidspunktet for afgørelsen om ophør, og hvis den pågældende har forårsaget eller medvirket til de forhold, der dannede grundlag for afgørelsen om ophør af godkendelse.

Tilbud oprettet som fonde

§ 15. Socialtilsynet kan efter § 5, stk. 1, kun godkende tilbud omfattet af § 4, stk. 1, der er oprettet som fonde, og som er undtaget fra lov om fonde og visse foreninger og lov om erhvervsdrivende fonde, hvis tilbuddet er lovligt etableret som fond. Socialtilsynet skal angive i godkendelsen, jf. § 5, stk. 1, at tilbuddet er lovligt etableret som fond.

Stk. 2. Socialtilsynet godkender vedtægterne for tilbud oprettet som fonde, der er godkendt af socialtilsynet efter § 5, stk. 1.

Stk. 3. Vedtægterne kan godkendes, hvis der er en klar adskillelse mellem stifterens økonomi og fondens økonomi, og hvis socialtilsynet vurderer, at vedtægternes regler om anvendelse af fondens formue ved ophør er i overensstemmelse med fondens formål.

Stk. 4. Væsentlige ændringer af vedtægtsbestemmelser, herunder om formål, uddelinger el.lign., samt fondens sammenlægning eller opløsning skal godkendes af Civilstyrelsen efter socialtilsynets forudgående godkendelse. Ændring af formålsbestemmelser om drift af tilbud, jf. 1. pkt., kan godkendes, hvis

- 1) ændringen af formålet har nær sammenhæng med fondens oprindelige formål,
- 2) ændringen må anses for hensigtsmæssig for fonden,
- 3) der ikke sker en indskrænkning i aktuelle rettigheder eller berettigede forventninger om ydelser fra fonden og
- 4) ændringen sker af hensyn til
 - a) aktuelle brugere af fondens tilbud eller
 - b) potentielle fremtidige brugere af fondens tilbud, når fondens bestyrelse kan sandsynliggøre et behov for ændring inden for de næste 2 år og dette medfører et konkret behov for ændringen.

Stk. 5. Bestyrelsen for tilbud etableret som fonde, der er godkendt af socialtilsynet efter § 5, stk. 1, må kun med socialtilsynets samtykke foretage eller medvirke til ekstraordinære dispositioner, som kan medføre risiko for, at vedtægten ikke kan overholdes, eller at fonden ikke fortsat vil kunne eksistere.

Stk. 6. Socialtilsynets tilsyn med tilbud, der er oprettet som fonde, der er godkendt af socialtilsynet efter § 5, stk. 1, omfatter ud over socialtilsynets opgaver efter §§ 7-10, 11 a og 11 b, § 12 a, stk. 2 og 3, og §§ 16-18 og sundhedslovens § 141, stk. 6, 2. pkt., tilsyn med,

- 1) om fondens økonomiske dispositioner er i overensstemmelse med vedtægterne og med grundlaget for godkendelsen, og
- 2) om fonden efterlever lovgivningens krav om regnskabsaflæggelse og revision.

Stk. 7. Socialtilsynet underretter Civilstyrelsen, jf. stk. 4, om ophør af et tilbud etableret som fond.

Stk. 8. Tilbud oprettet som fonde, der er godkendt af socialtilsynet efter § 5, stk. 1, skal efter anmodning fra socialtilsynet eller af egen drift give socialtilsynet de oplysninger, der er nødvendige for, at socialtilsynet kan varetage sine opgaver efter stk. 1-7.

Stk. 9. Social- og ældreministeren kan fastsætte nærmere regler om socialtilsynets særlige opgaver efter denne bestemmelse vedrørende tilbud oprettet som fonde, der er godkendt af socialtilsynet efter § 5, stk. 1.

Tilbuddenes årsbudget

§ 16. Tilbud som nævnt i § 4, stk. 1, nr. 2-4, med undtagelse af tilbud efter § 66, stk. 1, nr. 8, i lov om social service, der søger om godkendelse, eller som er godkendt af socialtilsynet, skal som grundlag for godkendelsen og det driftsorienterede tilsyn efter denne lov udarbejde et årsbudget for varetagelsen af opgaverne efter lov om social service, der skal godkendes af socialtilsynet, jf. § 11 b.

Stk. 2. Årsbudgettet, jf. stk. 1, udarbejdes med udgangspunkt i grundlaget for beregning af tilbuddets takster, jf. regler fastsat i medfør af § 174, stk. 3, i lov om social service, og de indtægts- og omkostningstyper, der fremgår af beregningsgrundlaget. Årsbudgettet skal desuden indeholde oplysninger om andre indtægter.

Stk. 3. For koncerner og koncernlignende konstruktioner, jf. § 2 a, skal der ud over årsbudget for de enkelte tilbud, jf. stk. 1, udarbejdes en koncernnote med udgangspunkt i de enkelte enheders budgetter, hvoraf bl.a. pengestrømmene mellem koncernens eller den koncernlignende konstruktions enkelte enheder skal fremgå.

Stk. 4. Social- og ældreministeren kan fastsætte nærmere regler om udarbejdelse og godkendelse af årsbudget. Social- og ældreministeren kan fastsætte regler om frister for tilbuddenes indsendelse af årsbudget til socialtilsynet og socialtilsynets godkendelse af tilbuddenes årsbudget.

§ 16 a. Private tilbud skal inden iværksættelsen af større vedligeholdelsesarbejder og forbedringer af tilbuddets fysiske rammer forelægge disse til socialtilsynets godkendelse.

Tilbuddenes regnskaber

§ 17. Private tilbud godkendt efter § 5 skal aflægge årsregnskab i overensstemmelse med reglerne i årsregnskabslovens afsnit II, medmindre andet følger af særlige regler. Hvis tilbuddets balancesum, nettoomsætning og gennemsnitlige antal medarbejdere overstiger grænser fastsat i § 4 i årsregnskabsloven, skal årsregnskabet aflægges i overensstemmelse med årsregnskabslovens afsnit III.

Stk. 2. For koncerner og koncernlignende konstruktioner, jf. § 2 a, stk. 1, skal der med udgangspunkt i årsregnskaberne for koncernens eller den koncernlignende konstruktions enkelte enheder, jf. stk. 1, udarbejdes en koncernnote, hvoraf bl.a. pengestrømmene mellem koncernens eller den koncernlignende konstruktions enkelte enheder skal fremgå.

Stk. 3. Socialtilsynet kan stille yderligere krav til det enkelte tilbuds regnskabsaflæggelse, hvis det i særlige tilfælde vurderes nødvendigt for at sikre tilstrækkelig gennemsigtighed i tilbuddets økonomi.

§ 18. Regnskaber for private tilbud som nævnt i § 4, stk. 1, nr. 2-4, skal revideres af en godkendt revisor. Det reviderede regnskab sendes til socialtilsynet til orientering.

Stk. 2. Ved revisionen efterprøves, om regnskabet er rigtigt, om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter og med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, samt om der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og ved driften af de tilbud, der er omfattet af regnskabet.

Stk. 3. Ved den afsluttende revision af regnskaber, jf. stk. 1, skal revisor bl.a. påse følgende:

- 1) At regnskabet er opstillet i overensstemmelse med gældende regler.
- 2) At regnskabet ikke afviger væsentligt fra det af socialtilsynet godkendte budget.
- 3) At regnskabet ikke indeholder udgifter uvedkommende for tilbuddets virksomhed.
- 4) At regnskabet ikke indeholder væsentlige fejl eller mangler.
- 5) At de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter og med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.
- 6) At de økonomiske nøgletal oplyst af tilbuddet i tilbuddets årsrapport, jf. § 12, stk. 5, er i overensstemmelse med tilbuddets regnskab.
- 7) At udgifter til leje af fast ejendom ikke overstiger, hvad der anses for normale lejeudgifter for tilsvarende ejendom, der anvendes til tilsvarende formål (markedslejen).
- 8) At vederlag til bestyrelsesmedlemmer ikke overstiger, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang.
- 9) At der ikke i regnskabet er medregnet goodwill.
- 10) At transaktioner mellem enkelte enheder i en koncern eller en koncernlignende konstruktion sker på markedsvilkår i overensstemmelse med, hvad der kunne være opnået, hvis transaktionerne var sket mellem uafhængige parter.

Stk. 4. Tilbuddets revisor skal på anmodning fra socialtilsynet oplyse om forhold, der er behandlet i forbindelse med revisionen, og som er af betydning for socialtilsynets vurdering af, om betingelserne for godkendelsen er opfyldt. Revisor skal give socialtilsynet besked, hvis revisor ved revisionen konstaterer forhold, der giver revisor anledning til tvivl om, hvorvidt betingelserne for godkendelsen er opfyldt.

Stk. 5. Revisor skal efter anmodning give socialtilsynet supplerende oplysninger og vurderinger.

Stk. 6. Socialtilsynet lægger revisionspåtegningen til grund ved socialtilsynets gennemgang af regnskaberne, medmindre der efter en konkret vurdering ikke er grundlag herfor.

Stk. 7. Socialtilsynet kan træffe afgørelse om, at tilbuddet skal udpege en anden revisor, hvis revisor gentagne gange ikke har opfyldt kravene i gældende regler og standarder, eller hvis socialtilsynet af andre årsager generelt vurderer, at revisionspåtegningerne ikke kan lægges til grund for socialtilsynets vurdering af tilbuddets økonomi.

Stk. 8. Kommunale og regionale driftsherrer indsender den kommunale eller regionale revisionsberetning om revisionen af kommunens eller regionens regnskab til socialtilsynet.

Stk. 9. Social- og ældreministeren kan fastsætte nærmere regler om revisionens tilrettelæggelse og indhold, herunder om revisors pligt til at afgive en erklæring om opfyldelsen af stk. 3 på et særskilt skema, som skal indgå i revisionsprotokollen og fremsendes til socialtilsynet.

Kapitel 3 a

Godkendelse af og tilsyn med foreninger og private virksomheder, der varetager arbejdsgiverfunktioner i ordninger efter §§ 95 og 96 i lov om social service

Anvendelsesområde

§ 18 a. Socialtilsynet godkender og fører driftsorienteret tilsyn med foreninger og private virksomheder, der varetager eller ønsker at varetage arbejdsgiverfunktioner i ordninger med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance efter §§ 95 og 96 i lov om social service.

Godkendelse

§ 18 b. Socialtilsynet træffer efter ansøgning fra foreningen eller den private virksomhed, jf. § 18 a, og efter dialog med ansøgeren afgørelse om godkendelse, såfremt foreningen eller den private virksomhed på baggrund af en vurdering af foreningens eller den private virksomheds økonomiske og ledelsesmæssige forhold og ansættelsesretlige kompetencer må anses for egnet til at udføre opgaven, og såfremt lovens øvrige betingelser er opfyldt, jf. § 18 g.

Stk. 2. Godkendelse efter stk. 1 er en betingelse for, at foreninger og private virksomheder kan varetage arbejdsgiverfunktioner i ordninger med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance efter §§ 95 og 96 i lov om social service, jf. § 95, stk. 5, og § 96, stk. 2, i lov om social service.

Stk. 3. Socialtilsynet kan i forbindelse med godkendelsen efter stk. 1 fastsætte vilkår, hvis opfyldelse er en betingelse for fortsat godkendelse. Socialtilsynet kan fastsætte frister for opfyldelse af et vilkår.

Stk. 4. Socialtilsynet kan træffe afgørelse om ophør af godkendelsen efter stk. 1, hvis foreningen eller den private virksomhed ikke længere opfylder betingelserne for godkendelse. Socialtilsynet underretter alle kommuner om ophør af en godkendelse.

Stk. 5. Socialtilsynene offentliggør en fælles oversigt over foreninger og private virksomheder, der er godkendt til at varetage arbejdsgiverfunktioner i ordninger med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance efter §§ 95 og 96 i lov om social service. Oversigten opdateres løbende.

Stk. 6. Social- og ældreministeren kan fastsætte nærmere regler om godkendelsens tilrettelæggelse, om kriterier og betingelser for godkendelsen, om ophør af godkendelsen og om socialtilsynets forpligtelser i forbindelse med godkendelsen og ophøret af godkendelsen.

Driftsorienteret tilsyn

§ 18 c. Socialtilsynet fører driftsorienteret tilsyn med foreninger og private virksomheder, jf. § 18 a, for at sikre, at de fortsat opfylder betingelserne for godkendelse, jf. § 18 b, stk. 1. Tilsynet skal føres i dialog med foreningen eller den private virksomhed.

Stk. 2. Socialtilsynet skal varetage tilsynsopgaven på baggrund af relevant information, herunder

- 1) foreningens eller den private virksomheds budget og regnskab, jf. § 18 g, stk. 1 og 4,
- 2) oplysninger indhentet fra foreningen eller den private virksomhed,
- 3) oplysninger indhentet fra de borgere, der har indgået aftale med foreningen eller den private virksomhed, og
- 4) oplysninger indhentet fra de kommuner, der har truffet afgørelse om hjælp efter §§ 95 eller 96 i lov om social service til borgerne nævnt i nr. 3, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 3. Social- og ældreministeren kan fastsætte nærmere regler om tilrettelæggelsen og indholdet af det driftsorienterede tilsyn.

§ 18 d. Bliver socialtilsynet opmærksomt på bekymrende forhold i relation til en forening eller en privat virksomhed, jf. § 18 a, eller træffer socialtilsynet afgørelse om ophør af godkendelsen, jf. § 18 b, stk. 4, 1. pkt., orienterer socialtilsynet de borgere, der har indgået aftaler med foreningen eller den private virksomhed, og de kommuner, der har truffet afgørelse om hjælp efter §§ 95 eller 96 i lov om social service til de nævnte borgere, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, herom.

§ 18 e. § 11 finder tilsvarende anvendelse for borgere, der modtager kontant tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance efter §§ 95 og 96 i lov om social service, hvor en forening eller privat virksomhed varetager arbejdsgiverfunktionerne, og disse borgeres pårørende samt ansatte i foreningen eller den private virksomhed og andre.

§ 18 f. Socialtilsynet kan kun efter § 18 b, stk. 1, godkende foreninger og private virksomheder omfattet af § 18 a, der er oprettet som fonde, og som er undtaget fra lov om fonde og visse foreninger og lov om erhvervsdrivende fonde, hvis foreningen eller virksomheden er lovligt etableret som fond. Socialtilsynet skal angive i godkendelsen, jf. § 18 b, stk. 1, at foreningen eller virksomheden er lovligt etableret som fond.

Stk. 2. Socialtilsynet godkender vedtægterne for foreninger og private virksomheder oprettet som fonde, der er godkendt af socialtilsynet efter § 18 b, stk. 1.

Stk. 3. Vedtægterne kan godkendes, hvis der er en klar adskillelse mellem stifterens økonomi og fondens økonomi, og hvis socialtilsynet vurderer, at vedtægternes regler om anvendelse af fondens formue ved ophør er i overensstemmelse med fondens formål.

Stk. 4. Væsentlige ændringer af vedtægtsbestemmelser, herunder om formål, uddelinger el.lign., og fondens sammenlægning eller opløsning skal godkendes af Civilstyrelsen efter socialtilsynets forudgående godkendelse.

Stk. 5. Bestyrelsen for foreninger eller private virksomheder etableret som fonde, der er godkendt af socialtilsynet efter § 18 b, stk. 1, må kun med socialtilsynets samtykke foretage eller medvirke til ekstraordinære dispositioner, som kan medføre risiko for, at vedtægten ikke kan overholdes, eller at fonden ikke fortsat vil kunne eksistere.

Stk. 6. Socialtilsynets tilsyn med foreninger og private virksomheder, der er oprettet som fonde, der er godkendt af socialtilsynet efter § 18 b, stk. 1, omfatter ud over socialtilsynets opgaver efter §§ 18 c-18 e og 18 g tilsyn med,

- 1) om fondens økonomiske dispositioner er i overensstemmelse med vedtægterne og med grundlaget for godkendelsen, og
- 2) om fonden efterlever lovgivningens krav om regnskabsaflæggelse og revision.

Stk. 7. Socialtilsynet underretter Civilstyrelsen, jf. stk. 4, om ophør af foreninger og private virksomheder etableret som fonde.

Stk. 8. Foreninger og private virksomheder oprettet som fonde, der er godkendt af socialtilsynet efter § 18 b, stk. 1, skal efter anmodning fra socialtilsynet eller af egen drift give socialtilsynet de oplysninger, der er nødvendige for, at socialtilsynet kan varetage sine opgaver efter stk. 1-7.

Stk. 9. Social- og ældreministeren kan fastsætte nærmere regler om socialtilsynets særlige opgaver efter stk. 1-7 vedrørende foreninger og private virksomheder oprettet som fonde, der er godkendt af socialtilsynet efter § 18 b, stk. 1.

Økonomisk tilsyn

§ 18 g. Foreninger og private virksomheder, jf. § 18 a, der er godkendt eller ønsker at blive godkendt efter § 18 b, stk. 1, skal som grundlag for godkendelsen og det driftsorienterede tilsyn, jf. § 18 c, udarbejde et årsbudget for deres aktiviteter i forhold til varetagelsen af arbejdsgiverfunktioner i ordninger med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance efter §§ 95 og 96 i lov om social service. Årsbudgettet skal godkendes af socialtilsynet.

Stk. 2. Socialtilsynet skal godkende foreningens eller den private virksomheds årsbudget, hvis budgettet

- 1) ikke indeholder poster uvedkommende for foreningens eller den private virksomheds varetagelse af funktionen som arbejdsgiver i ordninger efter §§ 95 og 96 i lov om social service og
- 2) budgettet giver mulighed for ansvarlig forvaltning af de overførte tilskud til varetagelse af arbejdsgiverfunktionerne.

Stk. 3. Som led i godkendelsen af årsbudgettet skal socialtilsynet påse,

- 1) at vederlag til bestyrelsesmedlemmer ikke overstiger, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang, og
- 2) at goodwill ikke medregnes.

Stk. 4. Foreninger og private virksomheder, der er godkendt efter § 18 b, stk. 1, skal indsende deres reviderede årsregnskaber til socialtilsynet til orientering umiddelbart efter revisionens afslutning.

Stk. 5. Social- og ældreministeren kan fastsætte nærmere regler om udarbejdelse, indsendelse og godkendelse af årsbudget, herunder om frister for indsendelse af årsbudget til socialtilsynet og for socialtilsynets godkendelse af årsbudgetterne, samt om revision og indsendelse af årsregnskab.

Oplysningspligt

§ 18 h. Foreninger og private virksomheder, der søger om godkendelse efter § 18 b, skal til brug for vurderingen af ansøgningen give socialtilsynet de organisatoriske og økonomiske oplysninger, som socialtilsynet anmoder om.

Stk. 2. Foreninger og private virksomheder, der er godkendt efter § 18 b, skal

- 1) af egen drift give socialtilsynet oplysninger om væsentlige ændringer i forhold til godkendelsesgrundlaget,
- 2) efter anmodning give socialtilsynet oplysninger om, hvilke kommuner der har truffet afgørelse om hjælp efter §§ 95 eller 96 i lov om social service til de borgere, foreningen eller den private virksomhed har indgået aftale med, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, og
- 3) efter anmodning give socialtilsynet de oplysninger, som er nødvendige, for at socialtilsynet kan udføre det driftsorienterede tilsyn.

Kapitel 4

Fælles bestemmelser

Klageadgang

§ 19. Socialtilsynets afgørelser efter denne lov kan påklages af de personer, tilbud, myndigheder, foreninger eller private virksomheder, der er adressater for socialtilsynets afgørelser, efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 2. Klage over socialtilsynets afgørelser om ophør af godkendelsen af et tilbud, jf. § 5, stk. 10, og om ophør af godkendelsen af en forening eller en privat virksomhed, jf. § 18 b, stk. 4, 1. pkt., har opsættende virkning. Gør særlige forhold det påkrævet, kan socialtilsynet eller Ankestyrelsen træffe afgørelse om at iværksætte afgørelsen straks. Socialtilsynets afgørelse efter 2. pkt. kan ikke indbringes for Ankestyrelsen.

Tilbuddenes videregivelse af oplysninger

§ 20. Videregivelse af oplysninger fra et tilbud som nævnt i § 4, stk. 1, til socialtilsynet kan ske uden samtykke fra borgeren, når videregivelsen er nødvendig for udførelsen af det driftsorienterede tilsyn.

Samarbejde

§ 21. Social- og ældreministeren kan fastsætte nærmere regler om kommunikationen mellem socialtilsynet, tilbuddene, jf. § 4, stk. 1, foreningerne og de private virksomheder, jf. § 18 a, kommunerne, regionerne og Socialstyrelsen. Ministeren kan i denne forbindelse fastsætte regler om, at kommunikationen skal foregå digitalt, og om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur el.lign. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om at undtage tilbud helt eller delvis fra digital kommunikation, når særlige omstændigheder taler for det.

§ 21 a. Socialtilsynet skal i relevant omfang samarbejde med andre myndigheder og tilsyn med henblik på koordinering af tilsynet med tilbuddene, jf. § 4, stk. 1.

Tilbudsportalen

§ 22. Socialtilsynet skal registrere oplysninger på Tilbudsportalen, jf. § 14 i lov om social service, om tilbud omfattet af § 4, stk. 1.

Stk. 2. Oplysningerne skal bl.a. angå

- 1) godkendelse af tilbud,
- 2) tilbuddets aktuelle status i forhold til godkendelsen, herunder oplysning om eventuelle vilkår, påbud og skærpet tilsyn, og
- 3) resultaterne af udført tilsyn med et tilbud.

Stk. 3. Social- og ældreministeren fastsætter nærmere regler om indberetningerne efter stk. 1.

Finansiering af socialtilsynet

§ 23. Opgaverne i forbindelse med godkendelse af og tilsyn med plejefamilier, jf. § 4, stk. 1, nr. 1, finansieres af de kommuner, hvor det enkelte socialtilsyn godkender og fører tilsyn, jf. § 2, stk. 2 og 3, efter objektive kriterier.

Stk. 2. For opgaverne i forbindelse med godkendelse af og tilsyn med tilbud efter § 4, stk. 1, nr. 2-4, fastsætter socialtilsynet takster for godkendelse og takster for tilsyn, som opkræves hos de omfattede tilbud. Taksterne differentieres efter tilbuddets størrelse og tilsynets omfang, og der fastsættes en særlig takst for godkendelse af væsentlige ændringer i allerede eksisterende godkendelser.

Stk. 3. For opgaverne i forbindelse med godkendelse af og tilsyn med foreninger og private virksomheder omfattet af kapitel 3 a fastsætter socialtilsynet takster for godkendelse og takster for tilsyn, som opkræves hos de omfattede foreninger og private virksomheder.

Stk. 4. Når socialtilsynet varetager andre opgaver for kommuner, regionsråd eller tilbud end de opgaver, der fremgår af § 2, dækkes omkostningerne hertil af den pågældende kommune eller det pågældende regionsråd eller tilbud på grundlag af den konkrete aftale, jf. dog stk. 5.

Stk. 5. Når socialtilsynet på vegne af Udlændingestyrelsen udfører tilsyn med indkvarteringssteder, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5, hvor der alene er indkvarteret uledsagede mindreårige udlændinge, og med særlige afsnit eller afdelinger på andre indkvarteringssteder end børnecentre, hvor der opholder sig uledsagede mindreårige udlændinge, dækkes omkostningerne hertil af Udlændingestyrelsen på grundlag af den aftale, der er indgået i henhold til § 3, stk. 3.

Stk. 6. Socialtilsynet kan i 2014 og 2015 indregne udgifter til etablering af tilsynsvirksomheden afholdt inden lovens ikrafttræden i de objektive finansieringsandele, jf. stk. 1.

Stk. 7. Social- og ældreministeren fastsætter nærmere regler om finansieringen, herunder om opkrævning og beregning af finansieringsandelene samt om indregning af etableringsudgifter, jf. stk. 6.

Kapitel 5

Socialstyrelsens opgaver vedrørende socialtilsynene

§ 24. Socialstyrelsen understøtter løbende socialtilsynene i udførelsen af opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn. Socialstyrelsen følger derudover løbende socialtilsynenes praksis for at sikre, at socialtilsynene opfylder lovens formål, jf. § 1, så det sikres, at godkendelses- og tilsynsopgaven varetages på en systematisk, ensartet, uvildig og fagligt kompetent måde.

Stk. 2. Socialtilsynene skal efter beslutning fra Socialstyrelsen deltage i de aktiviteter, som Socialstyrelsen iværksætter for at sikre, at socialtilsynene opfylder lovens formål, jf. § 1.

Stk. 3. Socialtilsynene skal tilvejebringe og indsende de oplysninger, som Socialstyrelsen anmoder om.

Stk. 4. Socialstyrelsen offentliggør hvert år en rapport om socialtilsynenes virksomhed. Årsrapporten skal bl.a. indeholde en status på de fem socialtilsyns virksomhed i det seneste år og vise udviklingen i socialtilsynenes opgave med at godkende og føre tilsyn med tilbud, jf. § 4, stk. 1. Årsrapporten skal

særlig fokusere på, om det enkelte socialtilsyns praksis opfylder lovens formål, jf. § 1, og om der er områder, hvor socialtilsynene har en uensartet praksis.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen, jf. § 2, stk. 2, behandler Socialstyrelsens årlige rapport om socialtilsynenes virksomhed, jf. stk. 4, på et møde, senest 3 måneder efter at rapporten er offentliggjort.

Stk. 6. Social- og ældreministeren kan efter inddragelse af Socialstyrelsen fastsætte nærmere regler for socialtilsynets udførelse af opgaven med at godkende og føre tilsyn med tilbud, jf. § 4, stk. 1, herunder om formen og tilrettelæggelsen af denne, for at sikre, at socialtilsynene opfylder lovens formål, jf. § 1, og har en systematisk, ensartet, uvildig og fagligt kompetent godkendelses- og tilsynspraksis.

Kapitel 6

Ikrafttræden og overgangsbestemmelser

§ 25. Loven træder i kraft den 1. januar 2014.

§ 26. Plejefamilier og kommunale plejefamilier, der var godkendt som generelt egnede ved lovens ikrafttræden, samt tilbud omfattet af § 4, stk. 1, nr. 2, som var optaget på Tilbudsportalen ved lovens ikrafttræden, skal godkendes efter reglerne i denne lov inden den 1. januar 2016. Tilbud som nævnt i § 4, stk. 1, nr. 3, som indgik i den kommunale forsyning ved lovens ikrafttræden, skal godkendes efter reglerne i denne lov inden den 1. januar 2016. Godkendelsen skal ske på socialtilsynets eget initiativ eller efter ansøgning fra det enkelte tilbud.

Stk. 2. Sociale tilbud, der er omfattet af § 4, er underlagt driftsorienteret tilsyn, jf. § 7, fra lovens ikrafttræden. Det driftsorienterede tilsyn med tilbud nævnt i § 4, stk. 1, nr. 3, påhviler dog den stedlige kommune efter § 151 i lov om social service, indtil socialtilsynet har truffet afgørelse om, hvorvidt det konkrete tilbud er omfattet af § 4, stk. 2. Den besigtigelse, der finder sted i forbindelse med godkendelse af tilbud efter reglerne i denne lov i perioden fra lovens ikrafttræden indtil den 1. januar 2016, opfylder kravet om mindst et årligt tilsynsbesøg efter § 7, stk. 3, i det pågældende år.

§ 27. Kommunerne nævnt i § 2, stk. 2, overtager pr. 1. januar 2014 det personale, som i regionen eller i kommunerne i regionen udelukkende eller overvejende er beskæftiget med varetagelse af opgaver, som overføres til kommunerne nævnt i § 2, stk. 2.

Stk. 2. De pligter og rettigheder, der følger af lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse, finder tilsvarende anvendelse for personale, der er ansat i henhold til kollektiv overenskomst, bestemmelser om løn- og arbejdsforhold, der er fastsat eller godkendt af offentlig myndighed, eller individuel aftale, og som i forbindelse med overførsel efter stk. 1 ikke er omfattet af lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse.

Stk. 3. Tjenestemænd har pligt til at følge med opgaverne til den nye ansættelsesmyndighed på vilkår, der svarer til de hidtidige vilkår. Den nye ansættelsesmyndighed udbetaler den samlede tjenestemandspension, idet pensionsbyrden deles forholdsmæssigt mellem de to ansættelsesmyndigheder.

§ 28. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Lov nr. 647 af 8. juni 2016 (Konsekvensændringer som følge af lov om voksenansvar for anbragte børn og unge m.v.) indeholder følgende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelse:

§ 5

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2017, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. (Udelades)

Stk. 3. (Udelades)

Stk. 4. § 2 finder også anvendelse for godkendelser meddelt forud for lovens ikrafttræden.

Lov nr. 1544 af 13. december 2016 (Opfølgning på socialtilsynsreformen m.v.) indeholder følgende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser:

§ 4

Loven træder i kraft den 1. januar 2017.

§ 5

Stk. 1. Kommunale tilbud i form af hjælp og støtte efter §§ 83-87, 97, 98 og 102 i lov om social service, hvor den bolig, der er knyttet til tilbuddet, udlejes af kommunalbestyrelsen til beboerne i overensstemmelse med lov om leje, og hvor tilbuddet er oprettet inden lovens ikrafttræden, kan godkendes af socialtilsynet efter § 5, stk. 1, jf. § 4, stk. 1, nr. 3, i lov om socialtilsyn som ændret ved denne lovs § 1, nr. 4, fra lovens ikrafttræden. Kommunalbestyrelsen kan kun udleje den bolig, der er knyttet til et kommunalt tilbud i form af hjælp og støtte efter §§ 83-87, 97, 98 og 102 i lov om social service, hvis tilbuddet er oprettet inden lovens ikrafttræden.

Stk. 2-3. (Udelades)

Lov nr. 1530 af 18. december 2018 (Mere kvalitet i plejefamilier) indeholder følgende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelse:

§ 5

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2019.

Stk. 2. For plejefamilier og kommunale plejefamilier, der er godkendt som konkret egnede til et eller flere nærmere angivne børn eller en eller flere nærmere angivne unge af den anbringende kommune, jf. § 66 a, stk. 1, nr. 2, i lov om social service, på tidspunktet for lovens ikrafttræden, finder de hidtil gældende regler anvendelse, indtil anbringelsen af det eller de nærmere angivne børn eller den eller de nærmere angivne unge ophører.

Lov nr. 615 af 14. maj 2020 (Ændring af formålsbestemmelser i vedtægter for fonde, krav om indhentelse af straffeattest og præcisering af rækkevidden af socialtilsynets godkendelse og tilsyn) indeholder følgende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelse:

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2020.

Stk. 2. For tilbud, som er godkendt af socialtilsynet på tidspunktet for lovens ikrafttræden, finder § 12 a, stk. 1, i lov om socialtilsyn som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, kun anvendelse for ansættelsesaftaler, der indgås efter lovens ikrafttræden.

Stk. 3. § 12 a, stk. 2 og 3, i lov om socialtilsyn som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, finder kun anvendelse for plejefamilier og tilbud, der godkendes efter lovens ikrafttræden.

Lov nr. 2620 af 28. december 2021 (Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud) indeholder følgende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelse:

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. februar 2022, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 1, nr. 4, træder i kraft den 1. juli 2022.

Stk. 3. For private tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, i lov om socialtilsyn, som er godkendt af socialtilsynet efter § 5 i lov om socialtilsyn før lovens ikrafttræden, og som ikke opfylder kravet i lovens § 12 b som affattet ved denne lovs § 1, nr. 43, senest den 31. december 2024, bortfalder godkendelsen efter § 5 i lov om socialtilsyn den 1. januar 2025, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. For private tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, i lov om socialtilsyn, som er godkendt af socialtilsynet efter § 5 i lov om socialtilsyn før lovens ikrafttræden, som ikke opfylder kravet i § 12 b i lov om socialtilsyn som affattet ved denne lovs § 1, nr. 43, senest den 31. december 2024, og som inden lovens ikrafttræden har indgået aftale med en kommune, der ikke kan opsiges til ophør inden den 31. december 2024, træffer socialtilsynet efter ansøgning afgørelse om forlængelse af fristen i stk. 3 til det tidspunkt, hvor den konkrete aftale kan opsiges til ophør. Socialtilsynets afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 5. § 1, nr. 44, finder ikke anvendelse for private tilbud, der er organiseret som enkeltmandsvirksomheder eller interessentskaber. For disse private tilbud finder de hidtil gældende regler i § 13 i lov om socialtilsyn anvendelse.

Stk. 6. § 1, nr. 45, finder anvendelse for udpegning af medlemmer til bestyrelsen for private tilbud omfattet af § 12 b i lov om socialtilsyn som affattet ved denne lovs § 1, nr. 43, som foretages efter lovens ikrafttræden. Fra den 1. januar 2025 skal den samlede bestyrelse i alle private tilbud omfattet af § 12 b i lov om socialtilsyn som affattet ved denne lovs § 1, nr. 43, opfylde kravene i § 14 i lov om socialtilsyn som affattet ved denne lovs § 1, nr. 45.

Stk. 7. § 1, nr. 46, finder anvendelse for ansættelse af ledere i eller udpegning af medlemmer til bestyrelsen, som foretages fra og med lovens ikrafttræden.

Stk. 8. § 17, stk. 2, i lov om socialtilsyn som affattet ved denne lovs § 1, nr. 52, og § 18, stk. 3, nr. 2, i lov om socialtilsyn som affattet ved denne lovs § 1, nr. 53, finder anvendelse fra og med regnskabsåret 2022.

Social- og Ældreministeriet, den 1. juli 2022

MALENE VESTERGAARD

/ Anita Hørby